

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК

Земунски Гласник издаван Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 форинти у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнице у Србији стана лист овај дукат цесарски с поштарином. За Босну, Херцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 45.

Предлату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопрнова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожкић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Без новаца никакве се не уважавају и ручбине.

Регулисање реке Саве.

(Свршетак.)

Пре него што пређемо на решење четврте тачке од стране испитујуће комисије, морамо наставити списак о количини материјала, што ће се vadити из савског корита, и који прекидосмо у прошлости.

Код Шамца, у дужини од 1600 хвата треба само једно на друго три и по стопе багеровања, а да се постигне за теретне лађе довољна дубљина. Али ипак ће се ту vadити грдна количина од 18.667 куб. хвата материјала. Код Сеоског чартака пак, као и код Дубовичких и Гуњевачких воденица изнеће вађени материјал скупа само 1500 куб. хвата, јер се ту багеровање у дужини од 170 хвата само три, а где-где само $2\frac{1}{2}$ стопе добоко предузети мора.

Код Раче има се vadити око 13.333 куб. хвата које песка и муља, које серпентина, и то на четири стопе дубоко у дужини од 2000 хвата. Али највише рада биће од Кленка почето низ воду у дужини од 11.200 хвата, и ако се ту једно на друго не мора дубље од $2\frac{1}{2}$ стопе багеровања. Материјал, што се ту има vadити изнеће 93.333 куб. хвата. Код последње две тачке, код Купинова и Прогара пак, vadити имајући материјал изнеће скупа само 600 куб. хвата.

Комисија је пронашла, да ће трошак око багеровања годишње 60.000 форината изнети, а нада се, да би се за шест година свршити могао, премда ће се морати и после сваке године по мало чистити, да се корито од реке у повољном стању одржи. Комисија беше тог мњења, да се трошак за регулисање Саве намири из онште државне дотације одређена за такве послове.

Што се пак решења пете и последње тачке тиче, то је комисија усвојила предлог комисионога члана г. Маузера, по коме не само да ће овај особити елаборат поднети о начину, на који да се воде рачуни и контрола, већ ће он ту и да изложи мњење своје о манипулацији при багеровању, као и о пужним машинама и справама, које су од потребе за тај посао. Но да би г. Маузер тај елаборат достатачно израдити могао, искао је да му се издаду сви досад израђени актови о регулисању реке Саве, који су пре разне комисије и поједини стручњаци израдили. У име управе хрватско-земаљског грађевинског одељења обећавано је г. Маузеру да ће му се речени актови издати, и тиме закључила је комисија наложену јој бившу мисију.

Комисија је допунила свој елаборат још са неким примедбама. Најпре навађа, да воденице не само што сметају пловидби као што су по Сави намештене и утврђене, него је то већином и узрок, што је савско корито толико засуто песком и муљом. На утврђењима воденица обично се нагомила песак и пр., те се тако направе прудови у кориту. Комисија живо препоручује, да се у том погледу прописи речке полиције енергично испуне.

Напоследку комисије чланови „обрате пажњу високе владе на овај природни пут, који је од највеће важности по унгарско-хрватску трговину са јадранским морем. Они препоручују влади, да се у корист пловидбе овај предлог о чишћењу савског корита средством багеровања тим пре уважи и изврши, што би иначе, ако би се то пропустило и овај се за пренос сировине најзгоднији пут занемарио и тиме кривија Печуско-Канишке железнице поскупити морала, трговина Хрватску сасвим мимошла. Да су водени пу-

тови најфитнији, о томе нема сумње. Пренос земаљских продукта Савом и Куном до Карлштата, а онда железницом до јадранског мора, једино је средство, да се конкурише са Одесом, чија трговина са храном на Реци нашу јако оштећава, јер се она може да служи јефтиним подвозом морским.“

И то нам ваља споменути, да је члан комисије и повереник војног министарства г. Бенгелрод сепаратвотум од себе дао, који је такође стављен у протокол. Прво, он је тај акат потписао под условом да се мора поднети потврђењу војном министарству; друго, беше тог мњења да ће знатно мањег трошка требати и сав би посао багеровања на ниже од ушћа Дрине излишан био, кад се буде прокопао канал између Дунава и Саве посредством реке Босута, јер, вели, тим ће путем највећи део лађа ту да полази.

Ове назоре г. Бенгелрода комисија није делила, већ је остала при своме мњењу, да се сва Сава од Сиска до Прогара очисти. То закључава интерес трговине, која ће се у нашем завичају услед тога све више и више развијати. Ако би се то пропустило, обрт потражиће себи други правац. Комисија наново позива владу, да се багеровање не одложно предузме, и да се владе суседне државе позову, да и оне са своје стране воде бригу, да се уклони свака препрека за пловидбу.

Што се пак Дунавско-Савског канала тиче, то је комисија тог мњења, да ће овај за трговину вишемање само локалног значаја имати; главна пак банатска трговина узеће свагда пут свој мору само Савом, те с тога онај део долње Саве, који би остао на ниже од ушћа канала ни под којим начином не треба напустити.

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

Земун. У среду беше седнице општинског већа. Ми ћемо о њој у идућем листу опширно говорити, почем у данашњем морадосмо другим важним предметима простор уступити. Ми знамо, да се читаоци јако интересирају за питање о грчком фонду земунском, и с тога и јесмо том предмету прво место у недељном прегледу домаћих ствари уступили.

Говорено је у овом листу о томе, како наши суграђани грчке народности хоће да образују заједницу под именом „грчко-школеско братство“, и да прогласе досадањи грчки школски фонд за главницу њихове заједнице. Она су још лане у том смислу израдили штатут, који поднесоше влади на потврђење. Пре неки дан дошло је решење владино. Министарство је потврдило у принципу молбеницу фондских куратора, и наложило је земаљској влади, да потврди устав, како буду предузете у њему неке измене и како куратори докажу, да су за преиначење устава од главне скупштине овлашћени.

Министарство је мотивирало своје решење тиме, што се је из мађистратског извешћа и испитивања других тицућих се актова уверило, да су овдашњи и грчки становници још 1793. године завели свој фонд, са којим сами управљаше, нити се у ту управу политичка општина, нити српска црквена умешала. Они су тим фондом, вели министарско решење, као са приватним фондом располагали и множили га, без да је што на то принесено било из комунитетске или црквене касе. За цело време, од године 1816., кад су направили свој устав, Грци не беху узнемирени у својој фондској управи. Ова непрекидана управа са фондом даје Грцима то право, на које се § 40. мањског царског рескрипта не односи, шта више потврђено је § 111. истога рескрипта.

Министарска одлука доставио је мађистрат како реченим кураторима тако и српској православној општини. Куратори грчког фонду са одмах сазваше главну скупштину свију овдашњих грађана, што се броје у Грка. Скупштина је држана у прошлу недељу, но на коју не беху позвани они грађани, који су лане приложили на грчки фонд основачку квоту, те се сматрају за основаче фондеке са правом гласања. Они су против тога предали протест власти,

која је услед тога послала у скупштину свог повереника у лицу г. мађистратског саветника Петровића да пита за узрок, зашто ти основачи не беху позвани. Скупштина је одговорила да по гласу устава сами они чланови задруге имају гласа при решавању, који су грчке или македороманске народности.

Црквено православно општина већ је подигла протест против тога.

(Седница црквеног одбора, 29. августа, под председањштвом г. др. Миланковића и којој присуствоваше шеснајест чланова. На тај састајак дођоше и г. г. пароси Суботић и Савић.

Председник разложи изјаву мађистрата, по којој да је нужно, да одбор одреди неколико својих изасланика, који ће бити при разрешивању парохиса, по закључку црквене скупштине. Одбор усвоји тај предлог, те за изасланике буду изабрани шесторица, међу њима и г. парох Савић.

Председник јавља, да је инвентар покретног и непокретног имања св. николајске цркве сачињен, што одбор с тим додатком увима на знање, да се од сваког инвентара по два примерка има написати.

На предлог председников, да је нужно, почем ће се школа скоро отпочети, да се одбор зарана побрине, да се деца за школу способна напишу. Ово се једногласно одобри и решено је, да се г. г. пароси умоле, да са г. г. учитељима сву за школу способну децу напишу. Том приликом г. парох Суботић предлаже, да се предузме и организација надворешних школа у смислу рескрипта. Овај је предлог одложен за прву идућу седницу.

Потом је решено, што од 1. октобра о. г. црквеног Јова Лагарић има да ужива бесплатан стан, то се има учитељка донде исселити.

Председник позивајући се на донешени закључак, по коме ће се учитељници плата повисити, ако овогодишњи испит у женској школи добар буде, предлаже, да се донесе решење на прозбу учитељице, почем је речени испит прошао. Одбор закључи, да се умоли г. потпредседник Марковић, почем је он на испиту у женској школи био, да извести одбор о успеху, па ће одбор ову ствар да реши.

На последку предложи одборник г. Игња Васиљевић, почем је питање о грчком школском фонду високим министарством у принципу решено, да је од потребе, да се сад нужни кораки у тој ствари предузму. Одбор наложи за ту ствар већ изабраном пододбору, да овај све оно што је нужно у тој ствари предузме.

— Из Панчева нам пише наш дописник ово: У интересу предстојећих реформа у војеној Крајини и панчевачка општина подиже свој глас. У недељу држали су општинари конференцију, а у среду ванредну седницу тога ради. На тој скупштини решено је, да се Њ. В. цару поднесе ова адреса:

„Ваше ц. к. ап. Величанство! Највишим својим ручним писмом од 7. августа о. г. Ваше је величанство благоизволело наредити, да се обе крижевачке граничарске регименте и 11. и 12. кумпанија Служица, као и вароши Сењ и Сисак укину и односној грађанској управи предаду.

Уједно је ваше величанство обема председницима министарства наложити благоизволело, да сваки по се са свога гледишта поднесе вашем ц. к. а. Величанству предлог о начину, на који да се ти делови војене крајине предаду.

Премда је ово са страхопоштовањем потписано општинско веће уверено, да свака, Вашим Величанством у обзир на војену Границу најмилостиво издата царска одлука, само благостање граничара постићи жели, то ипак морамо изрећи, да је нас наредба Вашег Величанства, о којој се овде поведе реч, у погледу на нашу будућност јако забринула. Јер ова одлука, којом се на жалост наређује, да се један део Војене Крајине грађанској управи преда а да се становници граничари најпре не саслушају, даје нам повода да као извесно претпостављати морамо, да ће се тако и са осталом Границом поступати. Питање о војеној Граници, које је стављено на дневни ред, решиће се дакле тиме, да ће се она комад по комад укинути, без да се становништво пита. Такво пак решење граничарског питања ни у ком погледу не може се оправдати.

Војена Крајина мора се сматрати за целину, а не друкчије. Кад је пак нужно, да у државно-правном и административном погледу у једном делу њезином наступају промене, то се може за извесно држати, да се тако и са осталом Крајином поступати мора. По нашем немеродавном мњењу требало би садање стање у целој војеној крајини једнако променути. Други услов, под којим би се повољно решило питање о војеној Крајини, је пак тај, да се о томе најпре саслуша граничарско становништво.

Провиђење намењивало је славној влади Вашег Величанства, да њоме настаје нова епоха и, да се утврђује благостање народа, што су сједињени под круном вашег Величанства. Главни је значај те епохе то, што је повраћено народима вечито и непорушно право, по коме сами имају решавати о својој судбини. Зар верни граничарски народ, кога је верност према Вашем Величанству и држави уписана у историји са златним словима, ово право да не ужива? Очинска наклоност и милост Вашег Величанства према граничарима охрабрише нас, да без околишања изустимо, да становништво у Крајини никакву промену у садањем своме стању спокојно гледати не може,

ако при том сам суделовао није, јер само су граничари у стању, да знају за услове, од којих њихово материјално и умно развиће и процветање зависи. По себи се разуме, да они неће интерес највишег владајућег дома и државе из вида пустити. А ми смо уверени, да ово наше мњење, које ту отворено изрекосмо, сви становници у Војеној Граници с нама деле.

На темељу онога што рекосмо, са страхопоштовањем подписани општински заступници најпонижније моле: да Ваше Величанство најмилије одлучити благоизволи, да се скупштина граничара из целе Крајине што пре на ту жељ сазове, да већа и закључке донесе о крајинском питању; но док то не буде, да се не дира у status quo војене Крајине.

Тако закључено у главној скупштини варошког заступништва, 3. септембра 1869. у Панчеву.

Овако гласи адреса нашега општинског већа. Има међу самим општинарима неколико њих, који тај корак не одобравају, другима се пак чини да је значајно, што је корак покренут баш онда, кад се је земаљски поглавар подмаршал Вебер у Панчеву десио.

— Наш нам дописник из Београда пише: Г. Димитрије Матић министар просвете и црквених дела издао је распис свима директорима гимназија и полугимназија и гимназијских реалчица, у коме им препоручује, да особито пазе на предавање црквеног певања, које „узвишују религиозно осећање и облагорава човечије срце.“ У распису се министрову вели, да тим ђацима, који добро певају, служиће то свагда за препоруку. ... Ми поштујемо енерџију г. Матића око заузимања да се школе у Србији поправе, али опет за то не можемо пропустити а да своје мњење о овом распису не кажемо. Узвисити религиозно чувство и „облагородити човечије“ срце племенита су дела; али по моме мњењу ипак је главна препорика за ђака добар успех у позитивном знању. Главно је да човек позна своју цел и цел друштва у коме живи. а ја не верујем да ће то икад учинити црквено певање, већ једино наука. И можемо рећи да се „напредак“ људства не састоји у моралним поук ма него једино у радњи човековог духа, у открићима и проналазцима, које је човек у лаганом току времена мало по мало учинио.“

— Г. Филип Христић и г. Димитрије Матић поднели су оставку на чланство школеке комисије а на њихово место постављени су г.г. Јован Драгашевић капетан и Стеван Поповић писар у министарству просвете. — Сиром „Видов дан“ баш сад ни да мрдне; изнесе „Србија“ на јавност његове чланке, што их је писао за време Карађорђевићеве владе у Србији, па сад „Видов дану“ сасвим запунише уста.

— Као што нам јављају из Беча, појавило се тамо неко неспоразумљење између војеног министарства и хрватско-унгарске владе због питања о предаји вараждинске и крижевачке пуковније грађанској управи. Ово питање може лако да произведе значајну кризу. У идућем листу можда ћемо моћи што извеснога јавити у тој ствари, јер кроз неколико дана, као што нам јављају из Беча, решиће се ствар.

— Политична општина у Војеном Сиеку изјавила се против тога, да се сједини са провинцијалом. Она је поднела Њ. В. цару адресу у том смислу, коју је „Заточник“ у целости саопштио. И наш је сисачки дописник у прошлости листу о тој адреси говорио, наводивши у кратко садржину њезину. Сисачка адреса навађа у главном оне исте надзоре, који се налазе и у земунском меморандуму. Ево један одломак речене адресе:

„Молимо Ваше Величанство, да благонаклоно допусти препонижно подписаним заступником и становником војничкога Сиека своју најискренију захвалност пред превишим престолом изрећи за племениту очинску одлуку, коју је Ваше Величанство у превисјем својем ручном писму од 19. коловоза о. г. министру ратному целе државе и председницима министарства обичних полах царевине у послу војничке крајине и наполе још ове наше војничке обћине премилостиво доставити благоизволело.

Овим узвишеним читавањем превисе воље своје, која о коначном укинућу војничке крајине и о томе ради, да се иста стави под компетентну цивилну управу, достајало је Ваше величанство давним и жељно гојеним жељам у све вијеке вјерна и на жртве спремна становничтва крајишкога доскочити, те коначно испуњење његових пред превишим престолом толико путих и тако

искрено донашаних молбах скрому изведењу привести.

Наша дубока захвалност на тој изказаној нам превисој милости и коначном уважењу наших искрених молбах, тужбах и тегобах, доиста није мања него што бијаху и јесу жртве, које одана војничка крајина за вољу интересах целокупне државе досада имађаше носити, и којих неразмеран, на крајини лежећи терет, под којим се рек би укида, и ми садашњи крајишници и наши пређи толико путих свом снагом као нанесену нам неправду и прекомјеран терет пред превисим престолом описивасмо те подједно мољасмо, да се стање крајишниках изједначи према оному других народа монархије.

Разлози и уваживање већих околности, које се осредоточиваху на пажење интересах целокупне монархије, бијаху досада узроком, да нам се оне прошње и тегобе, ма колико оне на тезалици праведности тежаху, неизпунише; али сада благосивљемо дубоком захвалности час, којим она уваживања и разлози престадоше бити силом и судбином војничке крајине одлучујућом неодрљивом потребом, те којим настаде могућност, да се без вређања најпречега интереса монархије крајини удели што је право, те се е ње једном скину оне неразмјерне жртве, они тежки прекомјерни терети, које она у интересу целокупне монархије и у прилог осталим народом ове монархије дуго, да предуго носити мораше.

Ну колико се узнесмо и колико се узрадовасмо и ми и становничтво целе војничке крајине над тим сретним часом, којим се ослобођамо, ипак нам није дано, да ту тако дуго прежељно очекивану промјену наше судбине, тај знак очинске милости и праведности, непоздравимо без дубоке забринутости и без тежких бригах, које нас уз то зналазе.

Та нас пако забринутост сналази с очитованих намјерах оних људих, који војничкој крајини намјењене очинске намјере Вашег Величанству у прилог самим себи и својим, становничтву крајине туђим сврхам, употребити, а становничтву војничке крајине на невољу и пропаст скренути желе. . . .“

— Из Босне пишу „Заточнику“: Истинабог, гласа се, да ће покрајинска влада сарајевска за који дан изаслати некаква повјереника, да обилази Босну и да пита свет за

потешкоће, еле то је само глас, пу-
ста нада, а Бог зна што ће такав
повјереник пронаћи, што ли јавити.
Што је народу дотешчало, Турчин
ће извиђети а Турчин ће и судити.
Међутим и оно се није обистинило,
што се је нагађало о Стефет-паши,
који је спорих данах кренуо из
Мостара пут новог Пазара, да
обиђе део босанскога вилајета. У-
права и судство, одкад он везирује,
окрену на горе; великодостојници
поодиде се с њим, а број му се
противниках множи све то више,
сви желе да се поврати Осман-па-
ша. Зло је и наопако, кад богати
Турци подмиђују лечнике, те им се
синови проглашују слаби, да се из-
баве војничтва. Чиј се копун пе-
че, његва правда тече. У новом
Пазару зиђе се нова војачница (ка-
сарна) за два табора низана, у сва-
ки табор иде 800 војниках. Турци
и каури мрзе Траписте, што се на-
селише око Бањалуге и могло би
до окршаја доћи. Турком је зазуб-
но и то, што наши мјерници заба-
дају пругу жељезничку. Боје се
Турци аустриско-унгарске отимачи-
не или анексије, како ју западњаци
кретише. Корански мост код Про-
сјечена камена градит ће се текар
до године неће у прољећу а узда-
јемо се у ђенералнога конзула Зо-
ретића, да ће настојати, неби ли се
до тога моста по турском крају пу-
тови саградили, да буде више про-
мета, да буде више домјенка. Мили
Боже, чули смо, да је вашему рат-
ному попечитељству најпречи по-
сао, приправити небројено учитељ-
ство, како ће га и нама доста бити.
Бог их умудрио, али само нека на
ум узму, да нас немштином неће
предобити.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

Беч, 6. септ. (Телеграм.) Шеница у Бургу: ба-
натска 88-фунт. по 5.25, моришка 88-фунт. по 5.50,
Бурска 87-фунт. по 5.15; словачка шеница у Фе-
ликсдорфу 90-фунт. по 6 фор. 87-фунт. по 5.46.
Пештанска шеница у Ребелсдорфу 86-фунт. по
4.65, шопронска у Шопрону 86-фунт. по 4.65; у
Бадену 87-фунт. по 5.30. Слованка раж у Бечу
80-фунт. по 3.60, словачка раж у Феликсдорфу 81-
82-, 84-фунт. по 3.60, 3.85, 4.05. Јечам у Бечу: мо-
равски по 3.60/70, словачки по 3.25/35, Мађарска
воб 45-фунт. по 1.94, 50-фунт. по 2.20.

Стање воде Саве и Дунава.

Код Земуна:

У четвртак 4. септ: 6 с. 6 п. над нул. Ведро.
„ петак 5. септ: 6 с. 3 п. над нул. Облачно.
„ суботу 6. септ: 6 с. 0 п. над нул. Ведро.

Код Митровице:

У четвртак 4. септ: 3 с. 8 п. над нул. Ведро.
„ петак 5. септ: 3 с. 7 п. над нул. Облачно.
„ суботу 6. септ: 3 с. 9 п. над нул. Ведро.

Код Сиска:

У четвртак 4. септ: 3 с. 2 п. под нул. Ведро.
„ петак 5. септ: 1 с. 11 п. под нул. Ведро.
„ суботу 6. септ: 1 с. 3 п. под нул. Ведро.

Код Оршаве:

У четвртак 4. септ: 5 с. 1 п. над нул. Ведро.
„ петак 5. септ: 4 с. 9 п. над нул. Ведро
„ суботу 6. септ: 4 с. 6 п. над нул. Ведро.

М Земуна, 6. септембра. Панче-
вачка је власт благовремено јавила
публици за тамошњи госпојински
вашар. И наш ће јесенски вашар
ове недеље бити, али од стране на-
ше власти такво што не вијосмо. Зе-
мунски би вашар могао знатан по-
стати, кад би се обратила на њ пажња
радинског света, а то би се могло
чинити сретством јавних листова.
Почем је вода ниска, и овај ће се
вашар држати на новом вашаришту,
на ледини пред београдском капијом.

Кад је оно лане београдска па-
робродска агенција силне путнице,
што посетише панчевачки вашар,
на једноме шлепуместила, јер не
беше довољно места за њи на
местном пароброду, београдски су
се листови преко тога оштро изра-
зили. То се није заборавило, те је
од јуче још једна лађа у приправ-
ности, да одвезе и доведе публику,
ако би нужно било. Неће местни
пароброд више ни шлепова да ву-
че између Земуна, Београда и Пан-
чева. Мали један реморкер, „Ша-
бац“, врши ће одсад тај посао, и
само на то је одређен.

Десетодневно контумацирање ро-
гате марве при преласку из Србије
укинуто је услед мера, што их је
предузела српска влада на својој
међи према Турској.

Прекосутра у уторак држаће се
лицитација ради давања под аренду
наплаћивање таксе од клања ситне
стоке, а у среду због набављања
хлеба за војнике, потом сена и све-
ћа за идућу 1870. годину. Што се
тиче наплаћивања таксе од клања
ситне стоке, то смо тог мњења да
се исто са свим укине, јер је тај
остарели обичај онако исто у про-
тивности са прописима закона о за-
натима, као што је и касанска арен-
да била, а при том не знатне су и
финансијске користи по варош.

Од шест дана врло је лепо време
наступило, које ће бити кукурузима
од велике користи, па и за вино-
градски је род добро, премда ће се
од сутра већ берба отпочети. Као
што чујемо, у Фрушкој већ се у
велико беру виногради.

До који дан почеће у Земуна ме-
ђународна телеграфска конференци-
ја своју радњу. Заступљене ће би-
ти аустријско-унгарска, српска, ру-
мунска и турска држава.

Из Подлужија, 5. септ. (о. д.)
После дуже трајуће кише једва се
време толико улепшало, да се је
могла храна увести, која нам лежа-
ше до скоро у пољу. Сад се на-
гвунима дан-поћ ради, само да се
летина што пре оврши. Количина
овогодишње жетве може се код нас
средњом назвати, само је зоб изоб-
билно родила. Једно на друго дамо
је јутро по двадесет пешт. мерова.

У погледу на какв љу сва је хра-
на добра, само није зоб, која је
најдуже влаги на пољу изложена
била, мало поцрнила, те је само до-
бра за кућевну потребу, но никако
за трговину. Видио сам више њих,
којима трговци не хтедоше зоб при-
мити, те морадоше се с пуним ко-
тамо лима вратити дому.

Извоз хране из Срема данас је
врло јак. На бешанској скели то-
варе се сада шест, на бановачкој
пет које лађа, које шлепова. Те-
рети се брзо свршују, почем се
због ниског стања Саве на Јарку
ништа не товари.

Оскудица у раденима па и коли-
ма код нас свуда тако је велика,
да ћете у сваком селу, где год тр-
говци круне кукурузе, наћи где се
уноћребују машине за крунење.
За пренос пак робе морају кола са
стране довести. Да при таквим
околностима трговина јаким је тро-
шковима оптерећена, види се из то-
га, што, док паробродска кирија
од Бановаца до Пеште само 23 нов-
чића изнесе, мора се из оближњег
села до бановачке скеле преко 20
новчића од мерова подвоза плаћа-
ти. Толико платише Немцима ови
дана трговци, што товарише код
Бановаца. Кад ће већ укоренењени
нерад у нашем народу престати!

У овој околини данас ове су це-
не храни: доброј чистој наполицы
5.50, мало лошијој 4.50/80 до 5 ф.;
јечму 2.80 до 3 фор.; зоби 2.20/30/40
пештански меров. Цене се равна-
ју највише по тежини робе, и при
куповини већ и код нас почеше ро-
бу на кантару мерити, и по мери
цене одредити.

Сисак, 1. септембра. (К. В. С.) Продаја куку-
руза било је ове седмице знатна, и то поглавито
босанског, који се слао у Трет, где се неколико
лађи товаре за Инглеску. Цене пак не беху поста-
јане, већ се мењаше сваки час. Шеницом празна
су складишта, но слабо и пролази, осим што уз-
мају млинари за околне воденице. Зоби се пак
прилично довао, а има и доста куцаца. Време је
врло лепо, но вода је са свим омалила.

Продато је ове недеље: 1500 вагана банатске
и бечејске шенице 81 $\frac{1}{2}$ /86-фунт. по 5.30, 86-фунт.
по 5.50; 1000 вагана банатског кукуруза дирифта
86-фунт. по 2.45, 5000 вагана здрава 86-фунт. по
2.65; 500 вагана славонска 86-фунт. по 2.46; 23.000
вагана, босанска, транзит, са лађе по 2.46/50,
из магазе по 2.60. Зоби домаће 45/46-фунт. ваган
по 1.60.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.
С е п т е м б р а						
Дукат цесарски	5.87	5.88	5.90	5.91	5.90	5.90
Сребро	120.—	120.25	120.75	121.—	120.75	120.75
5% металици	59.40	59.90	59.70	59.70	59.60	59.60
Ови с кам. мај—новем	—	59.90	59.70	—	59.60	59.60
5% народни зајам	68.—	68.80	68.65	68.80	68.75	68.70
Акције народне банке	723.—	725.—	723.	722.—	721.—	724.—
" кред. завода	253.—	254.50	255.50	257.25	267.—	270.50
Ловови 1860. године	93.25	94.—	94.50	94.—	94.30	94.50
Лондон	121.60	122.30	122.50	122.80	122.70	122.85

ОПШТА РУБРИКА.

Уредништво не одговара за чланке, који се печатају под овом рубриком.

Höfliches Eruchen.

Zener Höfliche Militär-Communitäts-Magistrat unbefannten Aufenthaltes, welcher in dem letzten „Pancsovaer Wochenblatte“ nachstehende sämliche Stillschreibung geliefert: „An der Gemeinde, deutsch-katholische und deutsch-evangelische Schule ist die Stelle von 2 Lehrern mit dem jährlichen Gehalte pr 500 fl., 60 fl. Quartiergeld, 3 Klafter Holz; 2 Anstreichern mit dem jährlichen Gehalt pr 300 fl. 36 fl. Quartiergeld, 3 Klafter Holz und endlich 2 Industrialmädchenschülerinnen mit einer Mensurkation von 120 fl. 8. W. in Erledigung genommen, zu deren Beförderung des Konturs bis Ende September d. J. ausgeschrieben wird...“ wird höflich erucht, seinen gegenwärtigen Aufenthalt bekannt zu geben, nachdem ein qualificables Individuum um einpon den acht zu befehden Lehrstellen zu competiren gefonnen ist. Dasselbe könnte auch die vakanten vier Stellen mit tüchtigen Industrie-Lehrerinnen befehen, falls die in der Konturs-Ausschreibung angegebene Schaumitz-Jahresnumerierung von 120 fl. 8. W. wirklich zu vier gleichen Theilen getheilt werden würde, und wenn diese Gesamtsumme nicht ein zu hoch gegriffener Druckfehler ist. Auch wäre der Gesuchsteller gerne bereit, bei obigen Höflichen Militär-Communitäts-Magistrat in freien Stunden schriftlich-instructiv in dem Falle zu interveniren, als letzterer irgendwo einen stabilen Amtssitz einnimmt und die deutsche Sprache Dienstsprache ist, welches aus obiger Konturs-Ausschreibung nicht ganz ersichtlich.

Seinicus der Jüngere.

ПРИПОСЛАТО.

С. М. — Из Земуна. Од нас до Београда нема више већ 5 минута на цароплову, кои по 5 пута на дан тамо иде; и опет се у новинама вашима готово ништа о нама нечује, као да смо у Сибиру. Код 6 наших добрих учитељах, код 3 чувена медицине доктора, код 4 вредна наша свештеника, код толиких способних чиновника у армицији, у магистрату, у контумацу, на пошти, — морам ево ја да пресечем мучање, и да затворим мој дућан па да се латим пера. — Читамо у новинама, како је свуда свезано прослављен царски дан. И код нас је заиста тај дан торжествено прослављен. Гарнизон овдашњи парадирао је најпре пред римском, па онда пред нашом црквом, која је била дубком пуна, почем је г. Ф. М. Крајнер са свом господом из римске у нашу цркву дошао. У то време благодаренија приспјела су и сва господа од баталиона белоцркванца, враћајући се дому своје здраво и мирно из Италије. По свршетку св. евангелија давао је наш г. парох Живановић изредно слово из текста: „Господи добро нам је адје бити,“ и казало нам је у њему, како су нам три правника тај дан ованула: једно је преображење Христово на гори, друго је света недеља, а треће је царског рођења дан. Прва су оба од искони, а трећи је ево од две године заведен, почем се тај дан милостиви цар наш и велики војвода српски Франц Јосиф I. родио. Беседно је у њему, да нам ни један цар толико милостив и праведан није био, колико овај, почем смо сад истом право наше име добили, да смо Србљи, а не Шиематци, не Раци, не Илири, не Сервијанци, не грчко-несеједињени. Беседно је како су земљовиди (ландкарте) нови готови, у којима је свуда унисаво на своје месту: „Војводство Ср-

Пловидба местне лађе до 18. септембра.

Из Земуна у Београд, у 6 и по сахата у јутру.
Из Београда у Земун, у 7 сахата у јутру.
Из Земуна у Београд и Панчево, у 7 и по сахата у јутру и у 1 сахата по подне.
Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у 3 сахата после подне.
Из Земуна у Београд, у 5 и по сахата после подне.
Из Београда у Земун, у 6 сахата после подне.

РАКИЦИНИЦА

од четири казана

покојнога Тоше Урошевића подписани је узео под закуп од овдашње еврејске општине, па јавља поштованој муштерији да се ту може као и досад и по истој цени пећи ракиције. Уједно јавља, да су како ракициница сама, тако и казани у сасвим доброме стању.

Известити се може за услове у истој кући, где је и ракициница.

МАРКО МАЈЕР
у Земуну.

Die Brauntweinbrennerei
(mit vier Kesseln)

des seel. Theodor Uroschewits hat der Unterzeichnete von der israelitischen Gemeinde gepachtet, renovirt und wird billigt die Kundschaften bedienen.

Martus Maner.

Zu vermietthen.

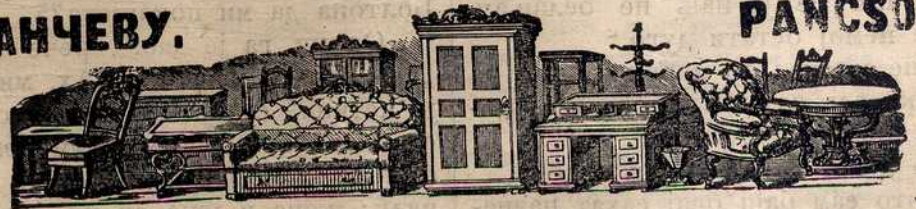
Der bekannte Keller beim Wirthshause „Esardaf“ wird auf ein Jahr vermiethet. Näheres bei

Brüder Spirta.

ПОД КИРИЈУ

даје се онај лагум код бирцуза „Чардак“ на годину дана. Ближа извешћа дознаје се код БРАЋЕ ШПИРТЕ.

У ПАНЧЕВУ.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ СОБНОГ НАМЕШТАЈА

КОД

ЈЕОРЕМА БОДОРИКА

У ПАНЧЕВУ.

где се у свако доба могу фини и прости мебли добити, и где се примају и наручбине на тапетарски посао. Почем су и цене са свим умерене, то ће поштоване муштерије добро послужене бити.

У истом стоваришту имаде и велики избор мртвачких сандука од метала сваке величине и каквоће.

Приповетка једне Американке.

Мој ђед и баба — прича једна млада Американка — не беху код куће једног дана месеца Октобра оне године, коју сам ја код њих у Бури-Холову, који је од прилике двадесет миља од Балтимора далеко, провела. Они су отишли, чини ми се због неке пратње или неког црквеног збора, јер се обоје одвезоше у најбољем оделу на малим кочијама; па пошто бабу у кочија сместих и ђеду наочаре, које је заборавио, из његове собе донесох и пошто видех, где кола у великој даљини изчезнуше, бејаш сама.

Бурн-Холов не беше живо место и велико наше здање, у коме би се читава војска сместити могла, кад би се све горње собе сјединиле, беше сад нешто усамљено и страшно.

Ми имађасмо једну куварицу именовану Анку и једног слугу Ирца, по имену Антонија. Ја чух, пошто у кућу уђох, где се они смеју, јер и ако је Анка већ подоста у годинама била, опет она беше ведрог и ђаволаста.

„Извините миса,“ рече ми она, пошто чај на сто метну, ја вас молим, могу ли вечерас у Маплетон отићи. Моја синовница је синоћ сина добила, као што чујем, па сам рада да га видим. То ми је први пут да имам унуче.

„Ко вам је то јавио?“ запитах ја.

„Антоније ми је казао, миса!“ одврати ми Анка. „Кад је из поља краву кући терао, сретне га Ђурађ муж моје синовнице и паручио му је, да му је жена родила.“

„Можеш слободно ићи,“ рекох јој ја, „али немој остати задуго. Ђед ће доћи тек ујутру рано, а ја се плашим. Истина Антоније остаје овде, али се ја на њ не ослањам. Дакле немој остати дуго.“

Беше ми кад то изрекох, као да ме нека зла слутња прође и ја додадох чисто нехотице:

„До девет сахата буди овде!“

Зашто сам баш овај сахат назначила не знам ни сама; али ми се чинило, као да ће ме у девет сахата нека особита опасност снаћи.

Анка ми обрече да ће учинити, као што сам ја желела, затим оде из собе, и после десет минута видех је где оде башгенским путем.

И ако је још видно било, опет ја навукох завесе и упалим свећу. Тако сам седела подуже код чаја и изгубим се у разним мислима. Куцање на врата узбуни ме; оно беше бојажљиво и ја познах одма да нити

је то ко из куће, нити је какав знанац и пријатељ.

Ја почеках, јер сам мислила, да ће му Антоније врата отворити; али пошто видех, да се он не јавља, изађем сама напоље.

Беше готово сасвим мрачно и месец се јави овог вечера тек доцније. Пошто сам врата отворила распознам неку умотану особу на крају ходника. Кад поче да говори, приближи се и при свестлости лампе, која је у предворју горела видим да је црнац. Ја сам се још одавна плашила црнаца, па и сад се и нехотице повукох натраг. Пошто ја то учиних, рече ми црнац тихим промуклим гласом:

„Миса! Живили овде маса Мортон?“

„Јесте,“ одговорих му ја „али мој ђед није сад код куће.“

Пошто сам то изрекла, уступим још један корак натраг. Црнац се опет приближи мени.

„Опростите миса!“ рече он. „Суђаја Болтон послао ме је овде. Он ми рече, да ће ми маса Мортон даље помоћи. Пустите ме да останем једну ноћ овде, миса. Ја сам пет дана и ноћи путовао, одкад сам од масе Болтона отишао. Даље не могу од глади и умора, зато ако бога знате пустите ме да се ту код вас скријем и дајте ми парче хлеба. Маса Болтон ми је рекао, да ће ме миса Мортон зацело прихвтити и то ме је дотле и одржало.“

Ја сам знала зацело, да је мој ђед многе одбегле робове скрио и при даљем бегању на руци био, али опет нисам смела на се одговор узети, кад би и при његовом одсуству у дом пустила.

Опасност и сажалење бораху се у мом срцу. Најзад га запитах:

„Имате ли какво писмо од суђаје Болтона да ми покажете?“

„Он ми га је дао,“ рече црнац, „али сам га изгубио. Ах, миса! та је истина, суђаја ме је Болтон послао овамо. Довде су ми неки добри људи помогли. Ја морам у Канаду; жена и деца су ми тамо. Натраг већ више не могу! Ах, миса, за вас ћу се богу молити, док сам жив, ако ме ноћас у дом пустите и ране ми дате. Моја жена и деца ће се такође за вас богу молити. О! ви сте добра миса! Ја вам благодарим!“

Ове потоње речи црнчеве учинише на ме велики утисак и ја отступим од врата и пустим га унутра.

Он беше лупао на крајња врата, а кухиња је била ту близу. Ја га одведем дакле у њу. Кад сам ви-

дела како је био уморан и изнурен, како су му очи потавнеле и како му је срце под простом плавом кошуљом тако јако лупало, да су му се куцања бројати могла, онда ме страх прође. Ја му донесох хлеба, ладна меса и пива.

Црнац је јео и пио, као да три дана ништа окусио није, а ја одох да Антонија потражим, ком сам хтела наручити, где ће црнца за ноћас сместити. Антонија не нађох ни у кући ни у башти и то ме јако зачуди.

„Анка га је морала са собом одвести,“ држала сам ја „да на усамљеном Матлетонском путу не буде сама.“

То је било очевидно, али опет ја сам се љутила на то. Анка није требала да ме остави саму, и шта ће бити, ако овај црнац буде каква варалица? Ове мисли јако ме уплаше, но кад се у кухињу вратим, где црнац мирно сеђаше као и пре нисам могла овако што више ни помислити.

Али ипак сам једва чекала да Анка дође и слушала сам пажљиво на сваки шушањ, док девет сахата не удари. Наједаред чујем уместо њеног доласка лупкање кише о прозор и грмљавину; погледам напоље и видим, да је велика олуја започела.

Сад сам знала извесно да моји старији неће вечерас доћи а и Анка ће зацело причекаће код њене синовнице, док олуја не прође, и тако ће још више часова проћи. Опет нисам се ни мало страшила од црнца и чисто сам се поносила, што сам у тако тешким приликама слободна.

У тим мислима попнем се на таван, скинем један јастук и протирач и однесем у кухињу.

„Ту,“ рекох на том старом столу сместите се и спавајте без бриге! На овој олуји неће вас нико тражити ни гонити, а кад се мој ђед с пута врати, он ће вам зацело даље помоћи. Лаку ноћ!“

„Лаку ноћ, миса, бог вас благословио! реке црнац опет тихим и промуклим гласом.“

И тако га оставим.

Али не одох горе у моју спаваћу собу. Ја намислим боље да ову ноћ обучена останем и да узмем велику столицу мога ђеде, па да проведем време у читању разних књига при свестлости великог свећњака. Тако се затворим у собу, наместим се лепо и почнем читати.

Док сам тако читала снађе ме сан. Колико сам спавала не знам, али

ме пробуди неко тихо шуштање, које је било налицило на лупање дмета.

Испрва се оно врло подударало са мојим сањањем тако, да нисам то ни опазила, али најзад чујем, где нешто лупара око неке браве.

Ја клонем сасвим. Крв ми се следи у жилама и лупкање оне ужасне мале справе трајаше непрестано, док најзад не увидех, одкуд то лупање долази.

Иза спаваће собе била је писаћа соба мога ђеда. Ту је стајало у једном старом гвозденом поставцу сребрно посуђе, осим разних накита моје бабе, неке суме новаца и више важнијих хартија. Сам гвоздени поставац био је у ложници у зиду, и око браве њених врата лупкао је крадљивац.

Крадљивац! Ах, без сумње то је био црнац, коме сам преноћиште и храну дала.

Прво што ће учинити било је зацело да и мене убије, држах ја. Ја послушам мало. Олуја је још хучала, а по улицама не беше никога. Имање мог ђеда нисам могла од црног злочинца спасти, већ само свој сопствени живот.

Ја изађем полако из собе кроз предворје до излазних врата. Ту извучем колико сам лакше могла, доњу кључаницу, али горњу не могах никако дохватити. Ја почекам опет и послушам мало.

Затим донесе једну столицу, која ту близо код врата беше и попнем се на њу. Кад то учиним, ударим раменом у врата. Шушањ, који сам тако нехотице учинила, било је врло мален, али у истом тренућу препаде лупкање дмета; ја чујем неке лагане кораке и — неки човек полете из писаће собе управо на мене, ухвати ме, стеже ми јако руке и цикну ми у ухо:

„Ви сте хтели да вичете за помоћ? Боље да сте спавали мирно, јер овако ће те због ваше, опрезности страдати. Ја вам нисам хтео ништа учинити, али сад ме знате, па вас немогу живу оставити.“

Са изненађењем и ужасом упрех ја поглед зликовцу у лице и сад, кад је баш код мене био, видим — не цнца, већ нашег сопственог слугу Антонија — Антонија за кога сам држала, да је са Анком отишао! Он је био готов још дечко, и он је био увек спреман за мене добар и пријатан.

„Антоније!“ прозборих ја полумртва од страха, „ја ти нигда нисам што ца жао учинила. Ја сам млада, ја сам девојка. Немој ме живота лишити Антоније. Узми цара, коли-

ко ти драго, али за име Бога остави ми живот!“

„Ви ћете ме издати,“ одговори ми Антоније постојано, „па сам онда пропао. Не, ја вас морам убити.“

Пошто то изрече, пусти ми руке и стеже ме јако за гушу.

Ја сам имала времена да испустим само један ужасан увик, затим ми полетеше светлаци пред очи; у ушима ми је зујало, као морски таласи, па затим. —

Које то, који је као лав са великом брзином на мог убицу напао? Ко ме то од њега оте и стајаше надомном нагнут? Ватрени облаци, који су ми очи обвијали, развијаше се мало по мало, као што се и бура стиша, и ја видех цнца, који стајаше једном ногом на прсима Антонијевим.

Бегунац, коме сам преноћиште и храну дала, спасао ми је живот.

Десет минутах доцније — десет минутах, за које бих ја већ без помоћи овог цнца живота лишена била — зачу се напоље долазак кола и непрође дуго а мој ђед с бабом мојом уђе унутра.

Нетреба да говорим већ, како смо цнцу благодарни били, нити како је Антоније заслуженој казни потпао.

При испиту и суочењу самном дозна се да је он тај план крађе још одавна скројио, па само згодну прилику очекивао. Одлазак његових господара учинила му се најзгоднија прилика, да тај план изврши. С тога је он Анку слагао те ја тада из куће само отишла, а сам се сакрио у писаћој соби. О долазку цнчевом није ништа знао ни приметио, па будући је био сујеверан, то је држао, кад га је црнац, који ми је живот спасао, напао, да је то какво надприродно створење, па се без икаква отпора њему предао.

Побегли роб, сад неје већ више роб, приспе сретно без икакве препреке к' својој жени и деци. Сад пак, кад су се робовски ланци у слободним сједињењим државама за навек раскинули, његове су страшње и муке прошле и он сад седи сваког вечера при залазу сунца миран и срећан код свог канадског стада.

Посрбно М. В.

Банова иншталација.

У Сиску, 2. септембра.

С. Идући у Загреб на банову иншталацију ризиковао сам, да ме

држе за Мађарона, који хоће да суделује на свечаности. Али моја намера беше та, да видим, да ли данашња владајућа странка доста много својих приврженика имаде. Но могу укратко рећи, да ми је то јако ивненадило видећи, да Раухова странка и у самом Загребу мало присталаца у грађанству има. Видео сам само људе, који су службено саучествовали. Ја ћу вам неке карактеристичке црте на видик изнети, да видите, како мисли пук о данашњем стању ствари.

Почећу одмах код вола, јер томе су при светковини највећу важност дали, особито од стране равнајућег одбора, дочим га је на челу свога програма ставио. У среду у 10 часова пре подне водеше по улицама четири месара са разним народним бојама накићеног вола, коме је предњачила цивилна гласба а пратише га деца и прости пук. Видосмо, где на свакоме ћошку од улице стајаше и у славу неком говораше, но нисам могао разумети, коме у част говораше, да ли волу, или коме другоме. Тако обиђаше више главних сокака водећи накићенога вола.

По подне беше банов увод, који је имао доста велику пратњу, и сјајан беше, али мало се чуло израза одушевљења. Мирно као на команду пролазише коњаници, бандеристе и депутирци Илицом, дугом улицом к бановом стану у горњи град. Истина, чуло се ипак гдекоја весела вика „живео!“ али као што ми рекоше, то чинише они, који беху за то плаћени сваки са три форинте.

Као што рекох, спровод беше сјајан, особито што се тиче свакојаквих одела, премда је било и таквих, да би боље на другоме месту приличила, нег на бановој иншталацији. У спроводу видео сам и мађарског министра Лоњаја. Не знам како баш њега западе, да од стране унгарског министарства на бановој иншталацији суделује, окром ако је повод томе, да зна проценити, колико ће више буџет народни, наравно не мађарски, бановом иншталацијом оптерећен бити.

Код банова стана беше намештено једна кумпанија Кушевићеве регименте са својом гласбом, по том гласба Слујинаца и један одељак варадинских добровољаца грађанских са својом гласбом, и ови су у почет банову три не сложне салве избацили, почем ратно министарство нехтеде дозволити, да то милитарци чине. Том приликом ваља ми приметити, да осим служеће кумпаније ту не

беше ни једнога царскога официра, и не знам да ли је случајно или је то било којим упливом, да су сви официри обе банске пуковније баш тај дан изабрали, да иду поздравити подмаршала Габленца у Токуску, почем је он већ пре три-четири недеље тамо био приспео.

У вече истога дана беше баклада са лампионима и све три гласбе, но од певачког друштва не чу се баш ништа. Главне су биле улице по наредби укићене и осветлене, на појединим становима пак народњака ипак приметио сам, да тој заповести нису одељели. Употребљене декорације биле су све оне исте, што осташе од задњега царава дочека, а као што ми један пријатељ рече, није овом приликом ни рифа од оне материје продато, која се за народне заставе употребљава.

Други дан беше инсталација банова у дворани. Један ми пријатељ приповеда, да је хтео да иде на галерију у саборницу, но вратар га није пропустио говорећи, „да тамо могу само на ручени имати места!“ Приповеда се и то, да је бан при заклетви, да ће закон и народ бранити, најпре леву руку дигао и тек на примедбу неколико њих подиже десну. Из тога се види, какви се гласови по народу разносе.

Бан је дао сјајан ручак, на коме беше више стотина гостију. По ручку делило се народу вина и меса од печеног вола, с којим дан пре парадираше по улицама загревачким. Том приликом наздрави један месар: „Нашему пресветломе бану барону Рауху!“ Но почем се насрдеше ђутањем пука, викне љутито на глас: крићите „живио!“ Али само где-где се чуло одзива месаровом позиву. Капњије чекаше пук бана на Зрињиевом тргу, надајући се да ће да баца новац међ свет, као што то обично бива у тим приликама. Но нови бан тај остарели обичај не хтеде да упражњава.

Као што сам већ спочетка казао, у самој публици врло мало сам симпатичних израза чуо према новоме бану и странци његовој. Свет то и не крије, већ говори јавно како о њему мисли. Ту сам чуо и многе досетке, које су мање-више тако језгровите, да их човек јавности предати не може, но при свем том јако карактеришу јавно мишљење овдашње. У једној берберници чуо сам овај разговор.

Свирач: Како вам, господине, допада наша гласба?

Чиновник: Добро. Но како да цисте ви на вашем месту у гласби?

Свирач: Ваљда сам луд, да за осам форината три дана дан и ноћ свирам у славу банову.

Чиновник: А како сам ја о свом трошку овамо дошао?

Свирач: Ви морате, што сте званичник, те морате по бановој песми да играте, ако хоћете да сачувате ваше место; али ја сам слободан човек, па могу и да не свирам на бановој инсталацији.

Чиновник остао је свирачу одговор дужан.

И онај дебели месар загревачки, који је дао вола за инсталацију, предмет је пикантних досетака. Приповедају, да је одговорио, кад га је барон Раух к себи звао и наложио му је, да да тражити дебелог вола за инсталацију: „Ја сам могу бити на служби!“

СМЕСИЦЕ.

(Личне вести.) Бригадир земунски г. барон Кшиж јуче је приспео у Земун са војног маневра варадинаца код Митровице.

(Лука Стан †.) Овдашњи мајстратски саветник Лука Стан умро је ономад у четвртак по дужем боловању у четрдесетосмој години живота. Њега оплакују три кћери и један син. Лука Стан био је честит човек и добар званичник. Лака му била земљица!

(Војнички бегунац.) Про неки дан пребегне овамо из Београда један српски поднаредник с тога, што је био каштигован са двадесет и пет батина. Препливавши Саву он се је пријавио одмах овдашњој власти као војнички бегунац, који је син „муњних родитеља из Београда. Други дан дође му мати да га одведе са собом у Београд, рекавши му, да му неће ништа бити. Али младић није хтео да слуша матер већ рече, да се он више у своју отачину вратити не може, где је био осрамоћен за цео живот. Као што рече младић, био је казњен с тога, што је само један сахат дуже у вече изостао, него што му је било дозвољено.

(Пожар.) Ономад у четвртак изгореле су у Новом Пазову једном тамошњем граничару све комаре са храном, особито зоби. Пропало је око 300 мерова зоби.

(Капела кнезу Михајлу.) Благотворни комитет у Москви изволео је послати четири драгоцене иконе за капелу која ће се подићи у спомени блаженоупокојеном кнезу Михајлу.

(Сирогански сватови.) Ових дана ће се венчати млади маркис Боа-Хеберт, ујук последњег гувернера од Канаде са једном лепом Рускињом. Он има годишње нешто мало дохотка од 130.000 лив., а заручница само 500.000. руб.

(Тајанствени догађај.) Пре неколико дана добије жена једнога чиновника у Пешти писмо, у којем јој се јавља, да се њени муж у лову у Новој Пешти ранио и да на месту лежи, и позива се, да одмах дође. Жена уплашена похита тамо. Међутим дође чиновник који није ни био у Новој Пешти, кући, чује све шта је било, но мислећи да је шала, надаше се да ће му се жена одмах и вратити. Али ево већ неколико дана, и не само, да му се жена невраћа, него и најревноснијој истрави непође до сада за руком, да јој уђе у траг.

(Јунак-жена.) У Турни Магурели нападну ту скоро разбојници ноћу на кућу једнога Србина, који не беше дома. Жена његова како је чула луцу у невреме, помисли, да су лопови, јер на неколико дана пре тога отроваше им - до свој прилици исти зликовци - верна и жестока неа, који не пушташе свакога преко прага. Она са свим трезвено агроби двоцеку и раци њоме двојицу, а свега их беше пет. Сви нагну бегати. Она отвори врата и потрчи с андаром у руци за њима. У исто време дигне вику, свет се искупи и похвата зликовце.

(Гарибалди као економ.) Ето шта ради Гарибалди на своме острву Капрери: „Гарибалди је начинио од свога острва дивну, плодну земљу. Он може бити својим Италијанима и као економ узор. Он одхрањује најбољу мраву, он ради корисно земљу, он је и добар шумар и вредан ветар. Гарибалди слабо пије вина, али је зато опет за своју домаћу потребу, за слуге и чуваре, а понајвише због многих гостију, који га похођају, засадио благородне лозе и има већ до 14.000 чокоти. Он их сада на један метар размака. Цијемонтска и тошканска лоза најбоље успева, но он има лозе и из Малаге и Сицилије и тим грождем служи себе и госте своје. Осим тога засадио је цитроне, наранџе, бадеме, маслине и мноштво друга воћа. Јабике, крушке, трешње и брескве слабо му роде, но индијанске смокве и рончићи толико му роде, да и свиње храни њима. Много цвеће побудило је ђенерала да се бави и пчеларством. До сада има 9 кошњица и унех је показао, да тамошњи навикани ветрови не шкоде пчелама. Домаћи лов даје ђенералу Гарибалдију дивље козе, јаребице и препелице, а он је одгајио и дивље свиње и фазане. Рибилов му је врло издашан. Гарибалди има и красно стадо оваца и леп чопор крава, које су у пољу, а шест држи код куће због млека за кућну потребу. Детељина му напредује врло добро и по пет пута је коси. Он има све справе, које су му потребне за земљеделство. Добио их је на дар од својих поштоватеља у Енглеској. У свему томе помаже му неки Барберини из Парме, који је код њега већ поодавно и неки немачки властели на Мадалени, именом Вебер. Око стана ђенералова расту јеле, лаврике, палме и друга красна дрвећа и густе грмови. Север и југ рукују се на томе малом рају а стари ужива гледајући задовољно свој створ. Тако ето живи и ради стари јунак, а кад га повозе слобода уједињене Италије у помоћ, радосно ће се опростити са евојим рајем, који је својом руком створио и први ће развити заставу.

НА ЗНАЊЕ.

Претплата на „Земунски Гласник“ прима се само до конца октобра о. г. За месец септембра и октобра стаје заједно с поштарином на 85 новчића.